

Nepravideľný časopis SPŠ SE

STREDNÁ
PRIEMYSELNÁ
ŠKOLA
STROJNÍČKA A
ELEKTROTECHNICKÁ

StrElec

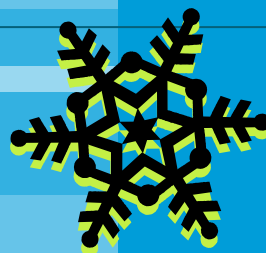
2013/2014

December

Číslo 2

Ročník I.

Tak ako za oknom sniežik padá,

nech do tvojho srdiečka šťastie sadá.

Zabudni na bolesť a starosť,

prežij Vianoce v láske, šťastí a radosť.

Stredná priemyselná škola
strojníčka a elektrotechnická

Ulica Fraňa Kráľa 20
949 01 Nitra

Telefón: (037) 651 08 62

Fax: (037) 651 08 62

E-mail: skola@spskralanr.edu.sk

Milí spolužiaci

Vianočné vydanie

Naše ďalšie číslo školského časopisu sa nám dostáva do pozornosti práve v čase vrcholiacich príprav na Vianoce.

S prípravami na sviatky sme tento rok začali trochu skôr. Prvé vianočné ozdoby sa v obchodoch objavili už začiatkom novembra. V rádiu už istý čas počujeme tie najznámejšie vianočné pesničky. Aj tón hlasu moderátorov je akosi príjemnejší. Obchody a mesto sú plné nakupujúcich ľudí. Všetko a všetci sa pripravujú na najkrajšie sviatky roka, ktoré by mali byť šťastné a veselé. V konečnom dôsledku nás o tom presviedčajú aj reklamy. Vidíme v nich usmievajúcich sa ľudí, plné stoly dobrôt, štedrého Ježiška, nekonečné hovory a výhodné úvery. Ale Vianoce by nemali byť len o darčekom, zľavách a profitovaní...

Babka mi rozprávala, že voľakedy, keď Vianoce boli jednoduché, vtedy mali na stole jeden tanier navyše. Bol to tanier pre pocestného, ktorý išiel okolo. Tým som vám chcel pripomenúť, že skúsme myslieť aj na druhých, podať pomocnú ruku človeku v núdzi, človeku bez rodiny a blízkych. Skúsme dávať... a nielen na Vianoce. Potom možno objavíme toho povestného ducha Vianoc. Želám vám krásne a pokojné sviatky.

Ján Chrenko

Obsah

Na úvod	1
News	2
Svet technológií	4
Praktický ele. s Vraťom	6
Russia is not a country, it's a lifestyle!	7
Spovedáme našich učiteľov ..	8
Jazykové okienko	10
Vianoce u nás a vo svete	11
Vianočné prania	14
All I want for Christmas	15
Najlepšie vianočné videá všetkých čias	16
Baví nás	17
Zasmej sa	19
Osemsmerovka	20

Novinky

Burza informácií Topoľčany 2013

Vo štvrtok 21. 11. 2013 sa v Dome kultúry v Topoľčanoch konala Burza informácií, na ktorej sa zúčastnila aj naša škola. Na burze predstavovali stredné školy svoje študijné programy žiakom 9. ročníkov z okresu Topoľčianskeho. Celkovo sa prezentovalo 29 škôl z Topoľčian, Nítry, Zlatých Moraviec, Bánoviec nad Bebravou a Trenčína. Burzu zorganizoval Úrad práce, rodiny a sociálnych vecí Topoľčany.

Našu školu zastupovali študenti III. A triedy, Pavel Gerhát, Adrián Goga a Tomáš Vagunda a Ing. J. Gerhát. V našom stánku sme premietali videá z vyučovania na našej škole, predovšetkým videá z odborných učební a dielní. Prakticky sme predviedli činnosť pneumatické-

ho manipulátora, pričom sme návštevníkom umožnili aj vyskúšať si jeho manuálne riadenie. Študenti v osobných pohovoroch vysvetľovali deviatakým možnosti štúdia na našej škole a vážnych záujemcov pozývali na dni otvorených dverí.

Aj keď náš stánok nebol taký pestrý ako stánky „domácich“ škôl, vyvolali sme veľmi slušný záujem nielen medzi žiakmi a rodičmi, ale aj u prítomných poslancov NSK.

Ing. Jozef Gerhát

Nemôžeme nespomenúť najnovší „event“ na škole, ktorý, dúfame, bude mať ešte dlhú tradíciu. Áno, hovorím o imatrikuláciách. Žiacka školská rada pripravila pestrý a kvalitný program pre žiakov prvých ročníkov, ktorí si zmerali svoje sily v rôznych súťažiach. Vyhrať mohli lístky do tomboly, ktorá bola plná bohatých cien. Prváci, vítame vás medzi nami. ☺

Pred niekoľkými týždňami, 8. novembra, sa štvrtáci, ich rodičia a pedagógovia zišli na Hotelovej akadémii v Nitre, aby boli svedkami udalosti, ktorá všetkých čaká a neminie, na stužkovej slávnosti. Dúfam, že svoj veľký deň ste naplno užili a vychutnali. Avšak najväčšia skúška, skúška dospelosti, vás len čaká, a tak by sme vám chceli popriať úspešné zvládnutie maturit, a aby ste na našu školu spomínali vždy v dobrom a s radosťou.

Novinky

V mesiaci november sa na našej škole toho udialo naozaj veľa. Uskutočnil sa Zenit zo strojárstva, Zenit v elektrotechnike a Zenit v programovaní. Ale nezaostávali ani tí jazykovo zdatnejší. Práve oni si mohli zmerať svoje sily v olympiádach zo slovenčiny, angličtiny a nemčiny. Žiaci, ktorí dosiahli najviac bodov, budú reprezentovať školu v krajských kolách. Určite vás o tom budeme informovať.

Zenit strojárstvo

Súťaž prebehla 21. 10. až 22. 10. 2013. Žiaci boli hodnotení z teoretickej a praktickej časti. Najviac bodov dosiahol **Marek Malagyi (104b)** zo IV. MS, druhý skočil **Matěj Žiak (92b)** zo IV. MS a tretí skončil Viktor Abrman (89b) zo IV. MS. Do krajského kola postupujú prví dvaja.

Olympiáda v nemeckom jazyku

Školské kolo Olympiády v nemeckom jazyku sa uskutočnilo 4. novembra 2013. Víťazom sa stal **Patrik Držík (24b)** z I. M, druhý skončil **Peter Benko (23b)** z III. B a tretí skončil Lukáš Jančovič (20b) z III. S.

Zenit v programovaní

Školské kolo sa uskutočnilo 5. 11. 2013. Po vyhodnotení vzniklo nasledujúce poradie: **Ondrej Kamenický (110B)** zo IV. B, **Adrián Goga (100B)** z III. A, Andrej Dičer (80b) zo IV. MS.

Zenit v elektronike

Školské kolo sa uskutočnilo tiež 5.11.13. Víťazom školského kola sa stal **Juraj Ráč (103b)** zo IV. A, druhý skončil **Ivan Škultéty (102b)** z III. A a na treťom mieste sa umiestnil **Igor Miškolci (85)** z III. A.

Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry

Dňa 18. 11. 2013 sa uskutočnilo školské kolo Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. V kategórii B zvíťazil **Jakub Pinter (40b)** z I. M. Na druhom mieste sa umiestnil **Patrik Majtán (40b)** z I. B a tretí bol Juraj Chobot (33b) z I. A. V kategórii A zvíťazil **Filip Tábi (36b)** z IV. A, druhý skončil **Adrián Goga (32b)** z III. A, tretí bol Lukáš Jančovič z III. S.

Olympiáda z anglického jazyka

Dňa 20. 11. 2013 sa uskutočnilo školské kolo olympiády z ANJ. Víťazom sa stal **Tomáš Molnár (64b)** z III. M, druhý skončil **Igor Miškolci (63b)** z III. A, tretí skončil Matúš Schlichter (58b) z III. B.

Tlak na lavičke

Dňa 29. 11. 2013 sa piati naši žiaci zúčastnili na SOŠ Potravinárskej súťaže v tlaku na lavičke. Súťažilo sa vo viacerých váhových kategóriách. V kategórii do 80 kg vyhral náš žiak **Miroslav Mihálik z III. B triedy výkonom 113,5 kg**. V kategórii do 90 kg skončil **Roman Segiň z I. B na treťom mieste**, výkonom **110 kg** a v kategórii nad 90 kg skončil náš **Andrej Repta z III. A tiež na treťom mieste**. Andrej vytlačil **125,5 kg**.

Srdečne gratulujeme a prajeme veľa úspechov v krajských kolách.

Večný súboj gigantov

Porovnanie gamepadov:

Oba gamepady sú vylepšené. PS4 gamepad dostal zmenu designu a je masívnejší, dopĺňa ho touchplocha, ktorou budú môcť hráči ovládať rôzne inventáre. Druhým doplnkom je svetlo, ktoré môže meniť farby.

Xbox One gamepad je designom mierne upravenou obdobou Xbox360 verzie, gamepad pridáva hlavne vibrácie. Napríklad pri automobilových hrách naznačia trakciu kolies, pri akčných nárazy pri streľbe. Ponúka tak nový typ odozvy pre hráčov.

Porovnanie kamier:

Xbox One má kameru priamo v balení. Ide o nový Kinect, ktorý okrem snímania 1080p má širší záber, pridaný IR vysielateľ, ktorý zaisťuje viditeľnosť v noci a aj vyššie detaily. PS4 kamera sa dokupuje samostatne a má dve štandardné 720p kamery, ktoré zachytávajú obraz štandardne, ale pre svoje posunutie majú možnosť detekovať pohyby aj v priestore. Sú ale obmedzené dostatkom svetla a obrysy postáv musí softvér len odhadovať. Nevýhodou je, že Xbox One musí byť neustále pripojený ku kamere, ktorá môže byť softvérovo vypnutá.

Porovnanie spotreby a hlučnosti:

Samozrejme PS4 má vyšší výkon na napájanie náročné GDDR5 pamäte a tým aj vyššiu spotrebu a hlučnosť. V nečinnom stave 80W a 42dB, pri maximálnej záťaži 140W a 53dB. Naopak, Xbox One žerie 65W pri 40dB a pri maxe 125W so 43dB. Vo vzdialenosti 1m sú hranice hlučnosti rovnaké a to 42dB. Oproti menšej spotrebe sa PS4ka môže pochváliť lepším chladením pri maxe 45°C vs. 49°C Xbox One. Pod výkonom je teda Xbox One o 10dB tichšia (z diaľky len o 1dB) a prakticky ostáva v stave, kedy konzolu nepočujete. Jediné čo počujete je Blu-ray mechanika pri inštalácii. Standby stav Eurogamer nezaradil do tabuliek, ale Xbox One má 19W spotrebu, PS4 10W s tým, že pri sťahovaní na pozadí stúpne na PS4 spotreba na 70W.

Porovnanie cien:

Na internete je možné nájsť Sony Playstation 4 za cenu 390 eur. V cene nie je zahrnutá kamera, ktorá ale nie je ani nutná. Microsoft Xbox One sa predáva od 490 eur a viac. Tým nám vzniká rozdiel okolo 100 euro.

Finálny verdikt?

Nevýhodou je, že multiplayer na PS4 na Slovensku nie je dostupný, keďže nie je PS4 Store, čo je veľkou škodou. Navyše za menej peňazí je zaručený väčší výkon. Nikto by nebol taktiež rád, keby ho NSA skenovala 24/7... Takže víťaz je jasný. Aký je váš názor?

Večný súboj gigantov

Výhody vs. Nevýhody:

XBOX ONE

- You can game offline for up to 24 hours on your primary console, or one hour if you are logged on to a separate console.
- No backwards compatibility
- Kinect sensor must be plugged in but can be "software" turned off
- Used games must be activated before reselling, activation can be done at "participating retailers"
- Indie Developers can't self publish, must have publisher and retail version of the game
- Most used buzzwords at reveal: TV and Sports

PS4

- You can game offline
- No backwards compatibility, Cloud game streaming of Ps1, Ps2 and Ps3 games coming in the near future
- No info on used games DRM (hard to enforce on an offline console)
- PSVita Remote play option mandatory on all PS4 games that do not require additional peripherals
- Indie games a focus (no real information yet)
- Most used buzzword at reveal: Games

Source: Xbox One Reveal and Xbox Wire

Source: PS4 Reveal, Shihai Yoshida and Mark Cerny

Mandatory Online Check.
No gaming if offline for 24 hours+.
Lending games restricted.
Selling games restricted.
Used games restricted.
Mandatory camera.
Gold (\$60) required for Netflix.

\$499.99

No Online Checks.
No 24 hour suicide check.
No restrictions on lending.
No restrictions on selling.
No restrictions on used games.
No mandatory camera.
No extra charge for Netflix.

\$399.99

GO HOME XBOX YOU'RE DRUNK

8TH GENERATION CONSOLE COMPARISON

Updated 2013 June 10 by OlivebranchMPL for /r/gaming

XBOX ONE

PS4

MSRP \$499 - £429 - €499	PRICING	MSRP \$399 - £349 - €399
Includes Kinect One	BASE CONFIGURATION	PlayStation Move/Camera sold separately (MSRP \$70-\$130)
AMD Jaguar x86 (8-core)	HARDWARE	AMD Jaguar x86 (8-core)
AMD GCN 768-SPU	CPU	AMD GCN 1152-SPU
8GB DDR3 2133MHz, 32MB eSRAM	GPU	8GB GDDR5 5500MHz
5GB for Gaming, 3GB for OS	RAM	Unconfirmed (7GB for Gaming, 1GB for OS)
500GB HDD	DISTRIBUTION	500GB HDD
Blu-Ray, DVD	HARD DRIVE	Blu-Ray, DVD
	OPTICAL MEDIA	
1080p & 4K	SIGNAL	1080p & 4K
7.1 Surround Sound	DISPLAY	7.1 Surround Sound
HDMI, Optical SPDIF	AUDIO	HDMI, Optical SPDIF, Analog
HDMI	A/V OUTPUTS	None
	A/V INPUTS	
Xbox One Controller	CONTROLLER	DualShock 4
All Traditional Inputs	STANDARD	Most Traditional Inputs (No "Select" Button)
Impulse Trigger Vibration		Center Touchpad, "Share" Button, LED Light Bar, Built-in Speaker, Six-Axis Controls, Earphone Jack
Kinect One Voice/Body Control (Included, Mandatory)	MOTION	PS Move + Eye
Xbox SmartGlass	SECONDARY SCREEN	PlayStation App
		Game Streaming from PS4 to Vita
Triple-OS (Xbox OS + Windows 8 Kernel + Virtualization OS)	SOFTWARE	PlayStation 4 OS
"Snap Mode" seamless multitasking via Kinect One Voice Commands	OPERATING SYSTEM	
TV, Movies, Music, Streaming, Pictures	MULTIMEDIA	Movies, Music, Streaming, Pictures
Must Be Sold Through Authorized Retailers	USED GAME POLICY	No Restrictions (Publisher Dependent)
30 Day Limit, Limit to 1 Swap Per Game	GAME-SHARING	No Restrictions
Unlimited Sharing Between Household	REGION LOCKING	Region-Free
Region-Locked	BACK-COMPATIBILITY	No Native Compatibility
No Native Compatibility		Gaikai (Requires Additional Purchase)
XBL Games on Demand	NETWORKING	PlayStation Network
	ONLINE SERVICE	
Xbox Live	SUBSCRIPTION SERVICE	PlayStation Plus
Requires Online Sign-In Every 24 Hours for Offline Gaming		\$50 ^{***} or \$18 ^{***}
Xbox Live Gold		Online Gaming
\$10 ^{***} or \$25 ^{***} or \$60 ^{***}		Early Access to Betas
Online Gaming		(Free PS4 Games?)
Cloud Profile Saves	CLOUD COMPUTING	None
Two Free Permanent Games Per Month (See December 2013)	ONLINE STORE	PlayStation Store
Shared Between All Household Members (6-10)		Streams a game being downloaded
Cloud Computing	WEB	Web Browser
Xbox Live Marketplace	CROSS GAME CHAT	Supported
Internet Explorer	GAMEPLAY RECORD	Supported
Supported (Game DVR)		Activated via Dedicated "Share" Button
Activated via Kinect One Voice Command		Interactive Livestreaming
Interactive Livestreaming (Not on XBL)	GAMES	Rewind Feature
	(NOT A COMPLETE LIST)	
XBO EXCLUSIVES	MULTIPLATFORM	PS4 EXCLUSIVES
Below	Assassin's Creed IV	Deep Down
Crimson Dragon	Batman: Arkham Origins	Driveclub
Dead Rising 3	Battlefield 4	Infamous: Second Son
D4	Beyond Good & Evil 2	Killzone: Shadow Fall
Forza Motorsport 5	Call of Duty: Ghosts	Knack
Unnamed Halo Game	Carmageddon: Reincarnation	The Order: 1886
Killer Instinct (2013)	The Crew	
Kinect Sports Rivals	Cyberpunk 2077	PS4/PC
Quantum Break	Destiny	Blacklight: Retribution
Ryse: Son of Rome	Dying Light	Daylight
Sunset Overdrive	The Elder Scrolls Online	PlanetSide 2
	The Evil Within	Transistor
	FIFA Soccer 14	The Witness
	Final Fantasy XV	Warframe
	Kingdom Hearts 3	War Thunder
	Mad Max	
	Madden NFL 25	
	Metal Gear Solid V	PS4/PS3/PC
	Mirror's Edge 2	DC Universe Online
	Need for Speed: Rivals	Primal Carnage: Genesis
	NBA Live 14	Final Fantasy XIV Online
	Skylanders Swap Force	
	Sniper Elite 3	PS4/7TH-GEN
	Thief	Diablo III
	Tom Clancy's The Division	
	Unnamed UFC Game	
	WATCH_DOGS	
	The Witcher 3: Wild Hunt	
	Wolfenstein: New Order	

Lukáš Selický a Dominik Slatina

Spracované z internetu

yamamoto114.deviantart.com

* Also available on Wii U

Späť na obsah

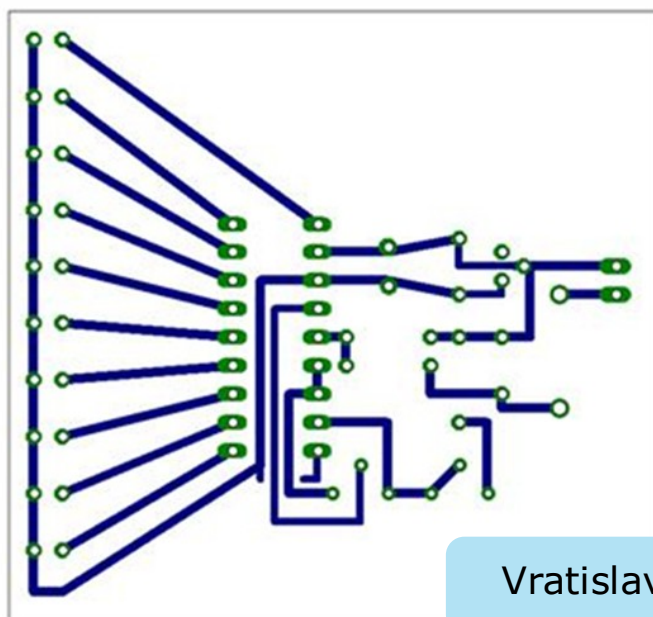
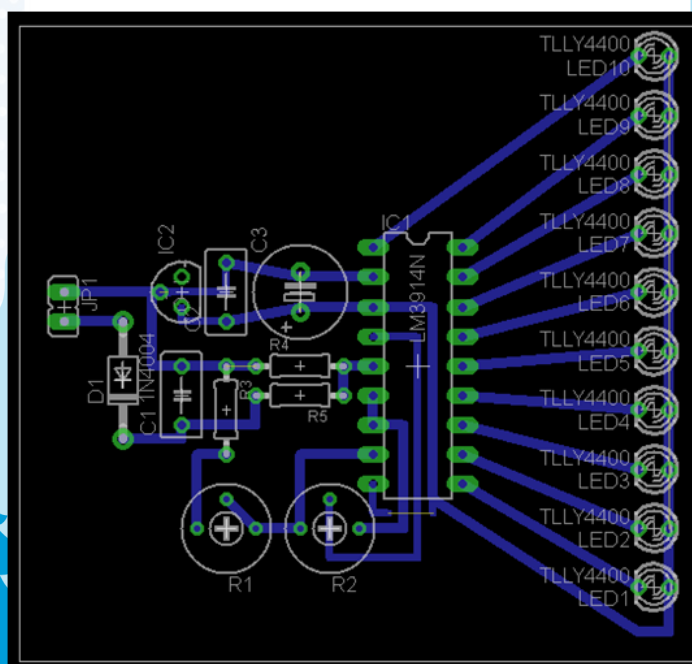
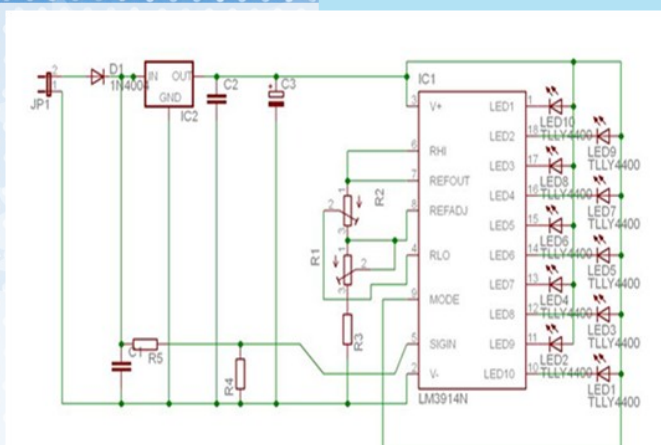

Praktický elektrikár s Vrat'om: Indikátor napätia 12V akumulátor

Zoznam súčiastok:

- R5 – 12kohm 0,6W
- R4 – 3,3kohm 0,6W
- R3 – 1,2kohm 0,6W
- R2 – 1kohm, trim. naležato
- R1 – 2,2kohm, trim. naležato
- C1, C2 – 100nF keramika
- C3 – 100uF 25V
- D1 – 1N4001 alebo 1N4002, 1N4007
- D2 až D11 – LED 3mm, červená (alebo iná ľubovoľná farba)
- IO1 – LM7806
- IO2 – LM3914

Na indikátor bol použitý známy integrovaný obvod LM3914, ktorý bol vyrobený práve na tento účel. Maximálny počet pripojiteľných LED diód je desať. Indikátor je navrhnutý pre kontrolu stavu 12V automobilovej batérie a zároveň je jej napätím aj napájaný. Na vstup je sériovo pripojená dióda D1, ktorá zabráňuje nechcenému prepólovaniu zariadenia vedúcemu k zničeniu. Kondenzátory C1 a C2 zabráňujú rozkmitaniu stabilizátora IO1. Kondenzátor C3 je filtračný.

Vratislav Režo

Russia is not a country, it's a lifestyle!

If you spend some time on the internet, especially facebook, you may come across with random Russian videos, defining a whole new level of madness. Yes, that is one of the things what Russia is well known for nowadays. But let's focus on the country itself.

So, why should you visit Russia if you can buy a bottle of good Vodka almost everywhere? For example, there are fabulous palaces and cathedrals that will take your breath away. Until you've actually seen them, it is hard to imagine the extraordinary glamour of the gilded palaces built for the Russian emperors. These historic buildings, created by the world's finest craftsmen with absolutely no expense spared, can take your breath away because of the glamour and magnificence of the rooms where the Russian elite were dancing and dining. Palaces like Catherine's Tsarkoe Selo or the Peterhoff with its sparkling fountains can make even Versailles look second rate.

But visiting Russia is not about sightseeing, it's about experience. Russia will provide entertainment for almost everybody. See the world-famous Russian ballet dancers, visit the majestic theaters or listen to some classical music written by Russian composers and performed by amazing Russian musicians. Russia also has the world's most exciting nightlife with world-famous nightclubs.

Moreover, cheap or free live music is available in many bars and clubs almost any weekend.

What about Vodka? Vodka is the Russian alcoholic beverage of choice. As a traveller, you may be stunned by the varieties of Russian vodka that are available, be pushed to drink vodka home and be as a Russian as it appears ture and... as a guest in a Russian confronted with vodka cultural phenomenon in jokes, songs, literature. Yeah.

Russia is not a country, it's a lifestyle!

We need to mention the Russian countryside. Even here things are beginning to change. Despite the fact that you have internet everywhere, people often suffer from boredom. This is the origin of those crazy videos. If you're lucky, you can experience things you would never consider real. But I wouldn't recommend visiting the Russian countryside though. That's a job for Bear Grylls.

Even though most of the Russian stereotypes are true, Russian people are warm, funny and welcoming – once you get to know them. I know that those of you who play PC games (Dota 2 anyone?) don't believe that, but it's true.

Adrián Goga

Interview s p. profesorom Ing. Jozefom Gerhádom

Ako sa dnes máte? Aký máte deň?

Dnes sa mám dobre.

Aké sú Vaše životné hodnoty? Čo si najviac vážite?

Moju rodinu, moju manželku a moje deti.

Vaše voľnočasové aktivity, záujmy, hobby?

Čo je to voľný čas ? ☺
U mňa sa spája to, že moja práca je zároveň moje hobby. Veci, ktoré riešime v rámci automatizácie, sú v podstate také technické hračky. Je to hobby a aj práca zároveň. Okrem toho sa doma venujem deťom. V poslednom čase napríklad pomáhám synovi s hudbou.

V čom sa považujete za naozaj dobrého?

Dobrý som v automatizácii, v programovaní logických automatov Simatic od firmy Siemens, ale aj iných, napríklad od firmy Mitsubishi. Trúfam si povedať, že aj našich študentov sme naučili najlepšie programovať PLC v rámci NSK. To sme dokázali aj na rôznych súťažiach.

Ak by sme mali nájsť nejakú slabú stránku?

Tak tú vám nepoviem.

Máme už takú predvianočnú náladu... Ako plánujete stráviť Vianoce vy?

Klasicky, doma, večera, po večeri pôjdeme k stromčeku a budeme sa tešiť z hromady darčiekov, ktoré nám Ježiško priniesol.

Akým spôsobom ste sa k odboru automatizácie dostali?

Študoval som na Gymnáziu v Topoľčanoch a potom na Elektrotechnickej fakulte STU v Bratislave, odbor automatizácia-technická kybernetika. Ako stredoškôla som mal predstavu, že sa stanem operátorom v jadrovej elektrárni.

PHOTOSHOP?

NOPE, JUST RUSSIA

Interview s p. profesorom Ing. Jozefom Gerhátom

Vaši žiaci dosiahli veľký úspech s konceptom paletizačnej linky. Bol to váš nápad, resp. aký podiel ste na nej mali vy?

Ako aj u ostatných prác, ktoré boli veľmi úspešné, môj základný vklad bola prvotná myšlienka, ktorú veľmi šikovní žiaci pretavili na kompletne dielo.

Na exkurzii vo Figure v Bratislave som dostal nápad, ktorý by bolo dobré spracovať. Následne som Roman a Lukášovi tento problém popísal a spoločne sme navrhli postup, ako ho vyriešiť. Výsledok = prvé miesto v súťaži Siemens Young Generation Award 2013, Top výrobok v kategórii Strojárstvo na súťaži Mladý tvorca 2013, Cena Samsungu a víťazstvo v celoštátnom kole SOČ.

Uvítali by ste na škole nejaké zmeny?

Viem si predstaviť, že sa dokončí oprava fasády školy. Potom bude budova školy veľmi pekná. Ďalej zlepšenie

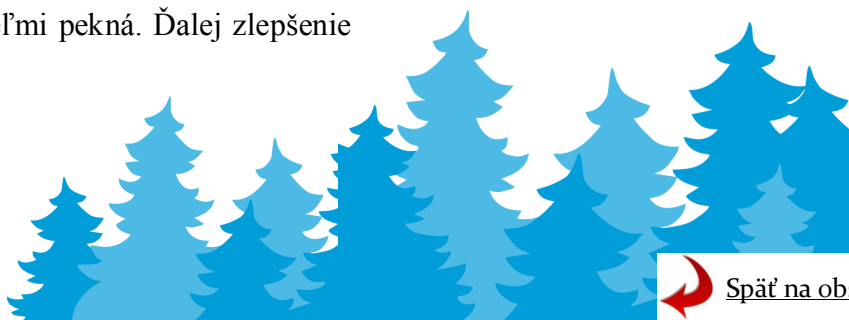
vybavenia, čo sa týka techniky pohonov – je to tiež jedna z nezastupiteľných častí automatizácie – v tomto ešte zaostávame. Ale vedel by som si aj predstaviť zmenu správania žiakov tak, aby boli slušnejší a poriadkumilovnejší.

Ak by ste mali zaspomínať na svoje študentské časy, čo sa vám vybaví ako prvé?

Bol som vynikajúcim študentom a spomienok je veľa. Ale napríklad cez imatrikulácie som si na koncerte spomenul, že na oslavách výročia školy som bol jedným z usporiadateľov na koncerte skupiny MADAM (pre pamätníkov: Mama, prečo nie som pekná, Rockovanie, ...).

Čo očakávate od svojich študentov?

Chcel by som, aby tu študenti študovali, pretože tu chcú študovať, aby naozaj mali záujem o odbor, na ktorý sú prijatí. Vedomosti môžu byť rôzne, známky môžu byť dobré aj zlé, ale to, čo je najhoršie, je nezáujem.

Interview s p. profesorom Ing. Jozefom Gerhátom

**Čo nemáte na žiakoch rád,
čo vás irituje?**

To vedia všetci - najviac ma
irituje, keď ma prvák pozdra-
ví s cigaretou v ústach.

Autor rozhovoru : Igor
„Igro“ Miškolci

Vianočné jazykové okienko

Keďže máte pred sebou úplne prvé vianočné číslo školského časopisu StrEleC, musíme
objasniť aj písanie niektorých slov súvisiacich s prichádzajúcimi sviatkami:

Vianoce – je to názov sviatku, veľké začiatkové písmeno

vianočné sviatky – malé „v“

Nový rok – 1. januára, prvý deň v mesiaci, píše-
me veľkým začiatkovým písmenom

nový rok – máme na mysli celý nasledujúci rok,
píšeme malým písmenom

Ak by ste chceli potešiť vašich známych
a kamarátov vianočnou pohľadnicou, tak nezabú-
dajte, že zámena píšeme vždy veľkým písmenom
– **Ty, Tvoj, Váš, atď.**

Vianočné tradície a zvyky u nás a vo svete

Som presvedčená, že Vianoce patria k najkrajším sviatkom roka. Celý rok sa tešíme na vianočnú náladu, na rodinnú pohodu, na krásny stromček uprostred obývačky a na obdarúvanie najbližších. Je to čas pokoja, lásky a porozumenia. Čas, keď spomalíme tempo a užívame si nikým nerušené chvíle. Vianoce, najočakávanejšie rodinné sviatky, sú krásne aj tým, že každá rodina, národ, krajina ich oslavuje svojším spôsobom, zachovávajúc tým svoje tradície a zvyky. Ako sa teda oslavujú Vianoce vo „veľkom“ svete?

Slovensko

Keďže Vianoce sú v prvom rade sviatkami rodiny, vrcholom vianočných osláv na Slovensku je Štedrý deň. Práve vtedy sa pri sviatočnom stole zide celá rodina. V tradičnej kresťanskej rodine býva dodnes zvykom zachovávať celodenný pôst. Pokiaľ mamičky celý deň vypekajú a varia, detičky zdobia stromček a nedočkavo čakajú na svoje vytúžené darčeky. Asi vám nemusím hovoriť, že darčeky u nás nosí výlučne Ježiško po štedrovečernej večeri. K oslave Vianoc neodmysliteľne patrí aj spievanie kolied, betlehemy v uliciach miest a istým spôsobom vrcholom celého dňa je polnočná omša. Základom slávnostnej večere je kapustnica alebo fazuľová, hrachová a šošovicová polievka. Potom nasleduje ryba so zemiakovým šalátom, žemľovka s makom či orechmi. Na stoloch by nemal chýbať cesnak, jabĺčka, orechy, medovníky a oplátky. Nemôžeme vynechať ani voňajúce koláčiky, ktoré začíname pripravovať už niekoľko dní dopredu. Ešte dodám, že na štedrovečernom stole je o jeden príbor navyše, aby sme si mohli uctiť náhodného pútnika alebo zosnulých členov rodiny.

„Veselé Vianoce!“

Česká republika

Aj v Českej republike, podobne ako na Slovensku, sú vianočné sviatky sviat-

kami detí a rodiny. Zvyky týchto dvoch krajín sa líšia minimálne. Najväčším rozdielom je, že v Česku je Štedrý deň dňom splnených želaní. Tým, ktorí celý deň dodržali pôst, sa na konci zjaví zlaté prasiatko. Tradičné štedrovečerné menu sa skladá z rybacej polievky, z vyprázaného kapra a zemiakového šalátu.

„Veselé Vánoce!“

Maďarsko

V Maďarsku sú Vianoce nielen cirkevným, ale i celonárodným sviatkom. Maďarské zvyky nie sú až tak odlišné. Najväčším rozdielom je, že darčeky od Ježiška detičky vybaľujú už pre Štedrou večerou. Maďarské menu pozostáva z kapustnice, hríbovej alebo rybacej polievky a na stole nemôže chýbať ani vyprázaný kapor. Čerešničkou na torte je tradičný svätoštefánsky koláč, ktorý gazdinky prvú adventnú nedeľu položia na okraj stola a musí tam vydržať až do Troch kráľov. Pod obrus sa začiatkom adventu ukladajú zrnká obilia symbolizujúceho vďačnosť hospodára za dary zeme.

„Kellemes Karácsonyi Unnepek!“

Vianočné tradície a zvyky u nás a vo svete

Poľsko

V Poľsku je oslava Vianoc prakticky rovnaká ako u nás. Oblúbenou úlohou detí na Štedrý deň je vyzeranie prvej hviezdičky na oblohe. Keď sa objaví, rodina si môže zasadiť k štedrovečernému stolu. Pri štedrovečernej večeri pán domu rozdáva svojej rodine oblátky. Podáva sa dvanásť chodov symbolizujúcich 12 mesiacov v roku. Poliaci začínajú polievkou - poľský boršč. Hlavným chodom sú ryby a víno. V moderných rodinách sa však hlavným chodom stáva čoraz častejšie pečený moriak. Tradičným poľským vianočným pokrmom je aj podlhovastý biely chlieb.

“Wesolych Swiat Bozego Narodzenia!”

Rakúsko

Rakúšania milujú Vianoce a už niekoľko týždňov pred nimi pripravujú ručne vyrábané ozdoby na stromček, jasličky, betlehem, adventné vence a svietniky. Prakticky celé Vianoce sa nesú v duchu „urob si sám“, vrátane vlastnoručne vyrobených darčiekov pre najbližších. Darčekom tiež rozdávať na Štedrý deň. Zvláštnosťou je, že všetky balíčky otvára hlava rodiny. V Rakúsku sa na Vianoce najviac jedia ryby, bravčové rezne, ale i zajac a sladká kukuričná kaša s hrozienkami a jablkami poliatá čerešňovým likérom.

“Froehliche Weihnachten!”

Francúzsko

Francúzsko som pre vás vybrala kvôli ich výnimočnému štedrovečernému menu, ktoré je naozaj gurmánske. Ako predjedlo Francúzi podávajú ustrice a biele klobásky, v mestách slimáky a rybiu polievka. Na štedrovečernom stole sa tradične objavuje pečený moriak, kurčatá so zeleninovým šalátom, paradajkami a olivami, ale tiež pečená hus na divoko. Francúzi milujú aj kaviár a losos. Na stoloch nesmie chýbať ani koláč, roláda, bom-

bóny a podobné vianočné dobroty. Na Štedrý deň navštevujú Francúzi svojich rodičov, príbuzných a známych, pijú víno a jablčnú pálenku a rozdávať si navzájom darčekom. V Paríži sa dospelí po rozbalení darčiekov tradične vyberajú do dobrých reštaurácií.

“Joyeux Noel!”

Fínsko

Z tohto príspevku jednoducho nemôžeme vynechať ani Fínsko, t. j. hostiteľskú krajinu slávneho Santa Klauza. Práve sám Santa roznáša deťom darčekom pod krásny vianočný stromček, ktorý je biely. Pýtate sa prečo? Odpoveď je veľmi jednoduchá a logická. Fínsky vianočný stromček je celý biely, aby čo najviac pripomínal svojich druhov v okolitej zasneženej prírode. Vianočnému stolu dominuje pečená hus a moriak.

„Hauskaa Joulua!”

Írsko

Írske domčeky si nemôžeme predstaviť bez rozmanitých zelených dekorácií a sviečkach v oknách domácností. Podľa starých povier svie-

Vianočné tradície a zvyky u nás a vo svete

tia svetlá sviečok po celú Štedrú noc na cestu Svätej rodiny a zároveň poskytujú kúsok tepla i chudobným okoloidúcim. U Írov takisto môžeme nájsť aj klasické jasličky. Po štedrovečernej večeri prináša gazdiná na stôl chlieb a mlieko pre Jozefa, Máriu a Ježiška. Vchodové dvere zostávajú pootvorené na dôkaz pohostinnosti.

“Nollaig Shona Dhuit!”

Veľká Británia

V Británii je hlavným vianočným sviatkom 25. december. Ich dávnym zvykom je, že vystavujú vianočné pohľadnice na rímsu kozubu. Zvláštnosťou je, že historicky prvá vianočná pohľadnica vznikla práve v Anglicku. Bola vlastnoručne vyrobená J. C. Horsleyom v roku 1843. Odvtedy sa tento zvyk rozšíril do celého sveta. Keby ste oslavovali Vianoce v Anglicku, tak by ste darček dostali od Santa Clausa. Ten by vaše pančuchy naplnil rôznymi sladkosťami od výmyslu sveta. Tie veľké darčeky však Angličania rozbaľujú až 25. decembra ráno. Na vianočnú večeru, sa podáva plnená sliepka, hus alebo moriak. Ako dezert podávajú špeciálny a dlho pripravovaný vianočný puding.

“Merry Christmas!” (Anglicko)

“Nolla Chridheil Huibh!” (Škótsko)

“Nadolig Llawen!” (Wales)

Amerika

Ako sa na Ameriku patrí, Američania oslavujú Vianoce vo veľkom. Skoro každá rodina minie na vianočnú výzdobu až neskutočné množstvo žiarovkových sád. Darčeky deťom nosí Santa Claus, ktorý na splnenie svojej úlohy má celú noc. Do domov vchádza výlučne komínom a darčeky dáva do špeciálnych vianočných ponožiek, ktoré visia nad kozubom. Väčšie darčeky sú položené pod stromčekom. Na vianočnom stole nemôže chýbať pečený moriak, obľúbený je aj puding a vaječný punč.

“Merry Christmas!”

Austrália

Viete si predstaviť vianočný stromček v lete? Austrálčania jednoducho nemajú na výber. Na opačnej pologuli totiž v tomto období vrcholí letná sezóna. I kvôli tomu ľudia organizujú rôzne párty na pláži, pikniky na záhrade, kde konzumujú pivo a víno, jedia šaláty, hamburgery, morské plody a zákusky. Tí konzervatívnejší podávajú pečeného moriaka so zemiakmi. Potom nasleduje teplý slivkový nákyp s hrozičkami a orechmi. V Austrálii nosí darčeky Otec Vianoc, ale čoraz väčšiu obľubu

si získava aj „starý“ Santa Claus. Darčeky vkladá takisto do pančúch na krbe. Vianočné výzdoby protinožcov tvoria slamené ozdoby, imelo a vianočný stromček.

A ako budete oslavovať Vianoce vy? Tak či onak, ja vám prajem krásne prežitie vianočných sviatkov v kruhu rodiny, a aby ste sa do školských lavíc vrátili zdraví a s úsmevom na tvári.

Vianočné a novoročné vinše a priania

Až zvony ohlásia príchod čaro krásnych Vianoc,
zabudnite na všetky starosti a prežite ich v šťastí a radosť.

*Na jedličke sviečky svietia, v jasliach leží Božie dieťa.
Nech vás jeho láska hreje, žiari i v tmách beznádeje,
do srdca, duší vašich vloží - radosť, šťastie, pokoj boží.*

Na Vianoce pokoj v duši, šťastie, ktoré nič nezruší.
V novom roku veľa sily, by ste zdraví dlho žili.

*Do pohára šampanské, do srdiečka lásku, k tomu božtek
pre šťastie, zdravia plnú kapsu. Anjelsky krásne
sviatky a čertovsky dobrý nový rok.*

Hviezdička na nebi svieti a deň za dňom letí. Ku štedrej
večeri je už len krok, tak želám veselé Vianoce a šťastný
nový rok.

*Kopec darčiekov čo srdce pohladia,
rodinu a priateľov čo nikdy nezradia.
K bohatstvu krôčika a ku šťastiu skok.
Prajem pekné Vianoce a šťastný nový rok!*

Mrazivé ticho, všade biely sneh, konečne pokoj,
nebo plné hviezd. Je tu čas vianočný, keď stromček
sa ligoce, prajem vám zo srdca krásne Vianoce.

*Oheň v krbe tíško praská,
v očiach vládne pokoj, láska.
Už sa stromček ligoce,
prajem krásne a šťastné Vianoce.*

*Vianočná ruža zdobí stôl, tíško
hrá hudba. Čakáš ten okamih,
aby sa Ti splnila túžba. Pokoj a
radosť nech Ťa v srdci hreje,
nech sa Tvoja rodina cez Vianoce
smeje.*

Prajem vám krásne Vianoce a
do roku 2014 vám želám 12 mesiacov
zdravia, 53 týždňov pohody,
365 dní šťastia, 8 760 hodín
úspechu a 525 600 minút
lásky a sexu.

Luboš Ľupták
Spracované z internetu

All I want for Christmas...

Viackrát sme už spomínali, že Vianoce nie sú len o darčekom. Toho sa aj naďalej držíme, ale zaujímalo nás aj to, čo by si pod stromčekom chceli nájsť naši pedagógovia.

Mgr. A. Porubčanová – „V žiadnom prípade nemá veľký význam kupovať mi hmotné veci. V prvom rade mám dve vnučky, tak si najviac želim, aby som na sviatky bola s nimi a s rodinou.“

Ing. R. Kleinová – „Rodinnú pohodu s celou rodinou.“

Mgr. Z. Slováková – „Cestu okolo sveta.“

Ing. A. Róžová – „Bežky. A aby som si tie bežky mala na čom aj nosiť, tak aj BMW 3.“

Mgr. K. Berec – „CD s country hudbou, lebo milujem country.“

Mgr. T. Verešová – „Pod stromčekom by som chcela nájsť psa. Nič iné mi nechýba.“

Ing. B. Cagáňová – „Poriadnu lyžiarsku výstroj.“

PaedDr. P. Antala – „Stále chcem červené Audi TT.“

RNDr. M. Babiak – „Každý rok dostanem knihy, tak nejaké dobré knihy.“

Mgr. E. Stanová, PhDr. E. Kukučková, PhDr. M. Bíro – „Svätý pokoj pre celý kabinet. Aby na Vianoce boli všetci s rodinami. A hlavne veľa dobrých žiakov.“

Jano Chrenko

Vianočné koledy

Neoddeliteľnou súčasťou Vianoc sú vianočné piesne. Bez nich si už Vianoce nevieme ani predstaviť. Pesničky, ktoré počujeme dennodenne v rádiu aj v televízii, nám spríjemňujú predvianočné chvíle. Ja som pre vás vybral tie najlepšie.

Prvé video na Youtube je od amatérskeho umelca, Klaatu42 alebo Talking Animals, ktorý už tretí rok zverejňuje videá najrôznejších zvierat, ktoré spievajú vianočné koledy. Vo videu môže mať svojho domáceho miláčika hocikto. Jedinou podmienkou je, aby zvieratko otváralo papuľku.

<http://www.youtube.com/watch?v=obGjx8Hry3M>

Vianoce by sa taktiež neobišli bez starej klasiky od skupiny Wham! Skladba s názvom Last Christmas bola vydaná v roku 1984, ale ešte aj dnes je jednou z top vianočných songov, ktorý máme možnosť počuť skoro na každej rádio stanici.

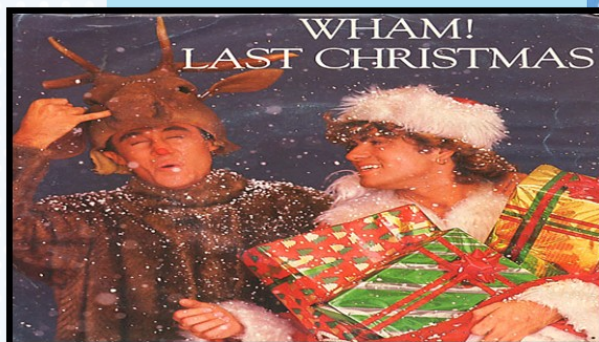
<http://www.youtube.com/watch?v=E8gmARGvPII>

A na záver jedna veľmi populárna slovenská vianočná pesnička naspievaná Mírom Žbirkom a Mariánom Kochanským. Každý deň budú vraj Vianoce, skladba, ktorá sa stala slovenskou vianočnou klasikou.

<http://www.youtube.com/watch?v=Dlqi94mlvoA>

Dávid Koňarčík

Zdroje: Youtube

Baví nás

Matúš Mazanec II.B

Baví nás

Dávid Krištofovič III.M

Zasmejte sa...

Policajt sa rozhodne, že si uloví vianočného kapra.
Zobral náradie a začal sekať dieru do ľadu.

Odzrazu príde za ním jeden pán a kričí:

- Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!
- Akým právom mi to zakazujete!?
- Právom správcu zimného štadióna!

- Mamiiii, ja by som chcela na Vianoce psa...

- Nevymýšľaj! Bude kapor ako každý rok !!!!!

Rozprávajú sa Američan, Rus a Slovák:

Američan hovorí: "Vidíte to červené Ferrari?"

Ostatní: "Hmm, dobré."

"No, tak také som dostal na Vianoce."

Rus hovorí: "A vidíte to zelené Porsche?"

Ostatní: "Tiež dobré."

Rus: "Tak také som pre zmenu dostal na Vianoce ja."

A Slovák: "Vidíte to Infiniti G35 GTO?"

Ostatní: "Nádhera!"

"Tak takej farby som dostal menčestráky."

O Vianociach hovorí mamička Jožkovi: "Jožko, zapál vianočný stromček."

Za chvíľu príde Jožko a hovorí: "Aj sviečky?"

Dva kapre plávajú vo vani a jeden sa pýta druhého: Ešte stále si myslíš, že nás chcú iba okúpať?

Idú dve blondínky po ulici a jedna hovorí:

- Vieš, že tento rok budú Vianoce v piatok?

Druhá na to:

- Dúfajme, že nie trinásteho!

Poézia a zábava na záver

Odkaz od Ježiška:

Ahoj, tu Ježiško. Celý rok ťa pozorujem a viem, že nepodvádzaš, neničíš školský majetok, plníš všetky príkazy učiteľov a v šatni máš poriadok. Tak ma ne-
dráždi a uč sa! Ja ti darčeky stále nosiť nebudem.

Vianoce ...

S	M	Ú	N	M	A	J	K
V	I	A	N	O	C	E	H
R	K	D	A	R	J	E	K
Š	U	E	Í	T	N	S	A
V	L	L	I	S	A	T	P
O	Á	O	K	V	R	O	O
K	Š	K	U	P	S	Š	R
D	A	R	Č	E	K	N	R

Vianoce

Mikuláš

Strom

Sneh

Darček

Koleda

Kapor

Bájka o elektrickom drôte

Zazrel som raz v škáre steny
akýsi drôt zapustený.

Chytil som ho medzi prsty –
a zrazu on mňa mal v hrsti.

A len mi rukou potriasa
a potriasa
a potriasa
a vraví,
že ma zdraví
a aby sme vraj kamaráti boli ...

Začal som húť:

„To bolí!

Najprv ma pusť!“

Pustil –
a viac nebolo ma.
Osvietilo ma
až doma:

**Netreba každému hneď
podať všetkých prstov päť.**

Ľubomír Feldek

Redakcia

Šéfredaktor:	Igor Miškolci III.A
Predseda redakčnej rady:	Vratislav Režo II.B
Zodpovedný pedagóg:	Mgr. Tímea Verešová
Grafická úprava :	Mgr. Jaroslav Gašparík
Redakčná rada:	Ing. Jozef Gerhát
	Adrián Mihalka I.M
	Matúš Mazanec II.B
	Ľuboš Ľupták II.M
	Lukáš Selický II.M
	Dominik Slatina II.M
	Jozef Hamaj II.S
	Ján Chrenko II.S
	Adrián Goga III.A
	Dávid Koňarčík III.A
	Dávid Krištofovič III.M

Myslíš, že aj ty máš čo ponúknuť svojej škole? Máš nové nápady, tipy, si kreatívny a rád píšeš? Staň sa súčasťou nášho redakčného tímu! Radi ťa medzi nami privítame!

